

Józef Marcinkiewicz, Piotr Wawrzyniak

Puszczykowo, woj. poznańskie.
Stanowisko 35

Informator Archeologiczny : badania 21, 233-234

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PURTUSK - miasto
woj. ciechanowskie

PATRZ
średniowiecze

PRZECŁAW
woj. rzeszowskie

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Krakowie

Badania prowadził mgr Marian Myska /przy współudziale
mgr. Wiesława Kica/. Finansował WSK - PZL Mielec. Pierwszy
sezon badań. Nowożytnie fortyfikacje /XVI - XVII w./ przy
pałacu.

Prace wykopaliskowe w Przecławiu związane były z odnową pałacu Rejów. Wykopy, których celem było ustalenie przebiegu fortyfikacji znanych z projektu Tylmana z Gameren z 1690 r., założono zgodnie z programem opracowanym przez prof. dra J. Bogdanowskiego. Wykonano wykopy I - IV o łącznej powierzchni 60 m².

W wykopach I i IV uchwycono przebieg fosy, która - prawdopodobnie wraz z wałem ziemnym broniła dostępu do pałacu od południa i zachodu. Od strony południowej szerokość fosy wynosiła 17,5 m, zaś od zachodniej - 10 m. Dno fosy nie zostało osiągnięte z powodu wysokiego poziomu wody gruntowej, który zalewała wykopy. Fosa została przekopana prawdopodobnie w XVI w. i wydaje się że nie ma żadnego związku z projektem Tylmana z Gameren. W zasypisku fosy występuje nieomal wyłącznie ceramika z XVI i I połowy XVII w. Dostała się tam zapewne wraz z ziemią pochodzącą ze zniwelowanego dziedzica, którą użyto - być może w XIX w. od zasypiania fosy.

Na bastionie północno-zachodnim założono wykop III. Zachowała się w nim warstwa humusu naturalnego, co pozwala na rekonstrukcję poziomu pierwotnego. Północna część wykopu przecięta nasyp o grubości około 4 m, na który składają się warstwy gliniaste i piaszczyste zawierające spalanizną, przepaloną polepę, gruz ceglany - pochodzące prawdopodobnie ze zniszczonego dworu drewnianego Ligędów z XVI w. Ceramika z tych warstw jest częściowo przepalona i można ją datować na XVI i ewentualnie I połowę XVII w. W nasypie bastionu natrafiono na zaginiony obiekt obronny z podłogą i o ścianach umocnionych deskami. Sprezycowanie jego funkcji wymaga dalszych badań wykopaliskowych. Wykop II założony przy ścianie oficyny nie przyniósł żadnych istotnych odkryć.

Materiały i dokumentacja z badań po opracowaniu w PKZ Kraków zostaną przekazane inwestorowi.

Program badań nie został wyczerpany.

PUSZCZYKOWO
woj. poznańskie
Stanowisko 35

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczna
Oddział w Poznaniu

Badania prowadzili mgr mgr Józef Marcinkiewicz i Piotr
Mawrzyński /autor sprawozdania/, Finansowało Biuro Projek-
tów Budownictwa Komunalnego w Poznaniu. Pierwszy /i ostatni/
sezon badań. Zagroda wiejska [2 połowa XIX w./

Stanowisko położone jest w głębi terasy nadzalewowej rzeki Warty, przy drodze prowadzącej z miejscowości Puszczykowo-Niwka do miejscowości Mosina, nieopodal /około 750 m na północny zachód/ szpitala kolejowego w Niwce.

Przebadano całość stanowiska systemem niewielkich wykopów o wymiarach 5 x 2 m /wyjąwszy wykop nr 4a - 2 x 2 m/, łącznie eksplorując 174 m² powierzchni. Odsłonięto 44 obiekty o różnorodnej funkcji - rozwalisko chaty [?], paleniska bądź relikty pieców, piewniczki, jamy gospodarcze.

I odpadkowa, dołki posłupowe, kopcowiaka [?].

Wydobyto znaczną ilość ruchomego materiału źródłowego, w tym około 9200 ułamków naczyń glinianych, 800 kości zwierzęcych, liczne egzemplarze ceramiki budowlanej (kafle, cegły, płytki ceramiczne/), przedmioty z żelaza, metali kolorowych i szkła.

Materiały i dokumentacja z badań przechowywana jest w PA PP PKZ O/Poznań.

Badania zakończono.

PYZDRY
woj. konińskie

Muzeum Okręgowe
w Koninie

Badania prowadzili mgr Krzysztof Gorczyca i mgr Józef Kapuska. Uczestniczył mgr Robert Czerniak z Muzeum Regionalnego w Pyzdrach, Finansowało Muzeum Okręgowe w Koninie, Pierwszy sezon badań. Miejski mur obronny.

Fragment muru, uważanego dotychczas za fragment miejskiego muru obronnego, rozciąga się na odcinku 34 m na osi W-E od ulicy Kaliskiej w stronę skarpy warcianej. Mur w obecnym stanie jest mocno zniszczony. Od strony południowej jest częściowo odsłonięty i posiada średnią wysokość ok. 3 m. Od północy jest na całej długości zasypany i spełnia funkcję muru oporowego. Zbudowany jest z cegły różnej wielkości i pochodzącej z różnych okresów historycznych, a w przyziemiu także z kamieni i brył rudy darniowej. Wnętrze wypełnione jest gruzem.

Przeprowadzone badania sondażowe miały na celu rozpoznanie grubości muru, uchwycenie stopy fundamentowej i ewentualnego narożnika na końcu muru, a przede wszystkim ustalanie chronologii.

Sondaż I założony pod murem w odległości 7,4 m od wschodniego końca muru. Powierzchnia 3 m². Stwierdzono, że fundament posadowiony jest na gł. 0,36 m w wąskoprzestrzennym wykopie na serii warstw o łącznej miąższości 1,2 m. Wszystkie warstwy zawierały większą lub mniejszą ilość gruzu ceglanoego i zaprawy oraz ślady spalenizny. Materiał uzyskany z tych warstw można datować na XVI - XVII wiek.

Sondaż II założony pod murem w odległości 25 m od wschodniego końca muru. Powierzchnia 3 m². Fundament posadowiony bezpośrednio na gliniastym calcu na głębokości 0,4 m. Wkop fundamentowy wąskoprzestrzenny. Materiał z wnętrza muru nowożytny.

Sondaż III założony na wschodnim końcu muru. Powierzchnia 3 m². Uchwyciono grubość muru - 1,1 m. Obecności narożnika nie stwierdzono. Koniec muru jest oblicowany ze wszystkich stron. Na głębokości 0,5 m zarejestrowano kamienną odsadzką fundamentową o wysokości 0,7 m. Wkop wąskoprzestrzenny. Warstwa budowlana wystąpiła na poziomie stropu odsadki. Fundament wkopany jest i częściowo posadowiony /0,4 m/ na serii warstw gliniastych zawierających materiał z XVI - XVII w.

Należy przypuszczać, że ten miejski mur obronny jest prawdopodobnie murem oporowym zbudowanym z cegły rozbiórkowej w wieku XVII.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Koninie. Po opracowaniu będą przekazane do Muzeum Regionalnego w Pyzdrach.

Badania zakończono.

RACIBÓRZ
woj. katowickie
Zamek - Ostróg

patrz
późne średniowiecze